

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116209017
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4116209017.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Renáty Pátrovičovej, v spore žalobcov: 1. J. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XX/XX, X., 2. H. H. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XX/XX, X., obaja zastúpení: Mgr. JUDr. Zoltán Perhács, PhD., advokát, so sídlom Tichá 45, Bratislava, IČO: 47 514 442, proti žalovanému: G. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. B. XXX, F., zastúpený: JUDr. Ján Polák, advokát, so sídlom Miletičova 64, Bratislava, IČO: 31 817 432, za účasti intervenienta: Generali Poistovňa, a.s., so sídlom Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 35 709 332, zastúpený: MST PARTNERS, s.r.o. (advokátska kancelária), so sídlom Laurinská 3, Bratislava, IČO: 36 861 545, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní intervenienta na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 9C/174/2016-65 zo dňa 9. mája 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. - III. p o t v r d z u j e .

Žalobcom v 1. a 2. rade p r i z n á v a voči žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným po právoplatnosti rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia žalobou došlou na súd dňa 12.04.2016 žiadali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 15 000 eur a žalobcovi v 2. rade sumu 15 000 eur a to titulom ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, zároveň si uplatnili trovy konania. V odôvodnení žaloby uviedli, že rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/92/2015 zo dňa 15.10.2015 bol žalovaný uznaný vinným, že po požití alkoholických nápojov, v rozpore s ust. § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, dňa 14.04.2014 v dopoludňajších hodinách, v čase okolo 11.15 hodine, v okrese X. na ceste III. triedy č. XXXXXX, v smere na obec E. viedol osobné motorové vozidlo zn. M. I., ev. č. X., pričom v rozpore s ust. § 16 ods. 1 a ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z. do pravotočivej zákruty, asi 200 metrov pred obcou E., vchádzal rýchlou 106 až 122 km/h, neumožňujúcej mu bezpečný prejazd zákrutou, a preto počas prejazdu danou zákrutou, v rozpore s ust. § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. prešlo ním vedené vozidlo v dôsledku šmyku do protismerného jazdného pruhu, kde viedla B. R. osobné motorové vozidlo zn. O. O., ev. č. X., rýchlou 64 km/h až 74 km/h, a v ktorom ako spolujazdec na prednom sedadle vedľa vodičky sedela J. R., a tak motorové vozidlo M. I. narazilo do osobného motorového vozidla O. O., následkom čoho B. R. utrpela mnohopočetné zranenia, okrem iného rozsiahlu zlomeninu spodiny lebečnej so zakrvácaním pod mäkký obal s následným opuchom mozgu, ktorej na mieste nehody podľahla, a J. R. utrpela pomliaždenie v oblasti hrudnej kosti a pomliaždenie na vonkajšej strane ľavej stehrovej kosti s krvnou podliatinou s priemernou dobou liečenia a práceneschopnosti do sedem dní, pričom dychovou skúškou vykonanou na mieste dopravnej nehody v čase o 11.42 hodine dňa 14.04.2014 bola v dychu žalovaného zistená

prítomnosť alkoholu v dychu 0,95 mg/l, teda žalovaný ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nebanlivosti smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona. B. R. bola matkou žalobcov v 1. a v 2. rade. Medzi nebohú a jej deťmi existovali silné sociálne, morálne, kultúrne a citové putá vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života aj z toho dôvodu, že nebohá bola jediným žijúcim rodičom žalobcov. Žalobcovia tvorili s nebohú plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Z nečakanej tragickej smrti nebohej, spôsobenej žalovaným pod vplyvom alkoholu, prežívajú žalobcovia pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale stratili i možnosť viesť s ňou súkromný život odo dňa jej smrti. Túto stratu prekonávajú s výraznými a pretrvávajúcimi ťažkosťami. Nebohá, po smrti otca žalobcov bola jedinou osobou stmelujúcou rodinu a vytvárajúcou zdravé citové väzby medzi súrodencami. Protiprávnym konaním žalovaného došlo k nenávratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov, a tým k intenzívnemu zásahu do ich osobnostných práv, práva na súkromie a rodinný život. Žalobcovia sa zo vzniknutej situácie spamätávali a stále spamätávajú veľmi ťažko. Nevedia sa stále vyrovnáť s tým, že vplyvom cudzieho zavinenia, v okamihu, prišli o svoju milovanú matku, navyše nebohá zomrela pred očami žalobkyne, ktorá po smrti matky prvé dni, mesiace plakala bez akejkoľvek príčiny. Po tragickej autonehode sú žalobcovia smutní, sklúčení, frustrovaní, ťažko hľadajú vnútorný pokoj. Vyhýbajú sa svojim kamarátom a viacej sa do seba uzatvárajú. Každá spomienka na nebohú vyvoláva v žalobcoch beznádej niečo zmeniť, ochromí ich na niekoľko dní a nevedia sa na nič sústrediť. Po ekonomickej stránke smrť nebohej negatívne ovplyvnila aj finančnú situáciu rodiny, najmä finančnú situáciu žalobkyne, pretože v čase tragickej nehody študovala na vysokej škole. Situáciu v rodine zhoršil aj ten fakt, že smrť matky bola neočakávaná a nepredvídateľná udalosť. Nebohá nezomrela v dôsledku dlhotrvajúcej nevyliciteľnej choroby, na ktorej odchod sa mohli žalobcovia pripraviť, ale zomrela náhle. Táto náhla smrť nebohej sa stala veľmi negatívnym zásahom do osobnostných práv žalobcov, keďže bola absolútne neočakávaná a vzhľadom na okolnosti prípadu aj zbytočná. Je teda prirodzené, že sa s jej smrťou aj napriek časovému obdobiu, ktoré od tragickej udalosti uplynulo, nedokážu žalobcovia zmieriť. V dôsledku smrti blízkej osoby - matky pri dopravnej nehode došlo k nenávratnej deštrukcii interpersonálnych väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného práva žalobcov a tým k zásahu do ich osobnostných práv a do práva na rodinný život a súkromie. Úmrtím najbližšej osoby žalobcov došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu súkromia podľa § 11 Občianskeho zákonníka, do emocionálnej sféry žalobcov, pričom ujma, ktorá im bola týmto zásahom spôsobená je nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá a bude ich sprevádzať celý život. Vzniknutá trauma je zo životov žalobcov prakticky neodstrániteľná. Právo na ochranu osobnosti žalobcov bolo porušené protiprávnym zásahom, ktorého následky nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadostučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma žalobcov. To vyplýva aj z okolností prípadu a vysokej intenzity protiprávneho konania žalovaného. Žalobcovia majú za to, že konanie žalovaného ako vodiča motorového vozidla, ktorým zapríčinil smrteľnú dopravnú nehodu, na následky ktorej zomrela matka žalobcov, navyše pod vplyvom alkoholu, bezpochyby je takýmto zásahom na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. S ohľadom na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je daná mierou intenzity zásahu a časom trvania nepriaznivého následku, za primeranú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch, zodpovedajúcu strate matky, ktorá je nenahraditeľnou a v živote žalobcov nepostrádateľnou, a s ktorou sa budú vysporadúvať po celý život, považujú žalobcovia pre žalobkyňu v 1. rade sumu 15 000 eur a pre žalobcu v 2. rade sumu 15 000 eur.

2.1. Žalobkyňa v 1. rade na pojednávaní dňa 06.04.2017 uviedla, že matka ich takto náhle opustila, pretože žalovaný pod vplyvom alkoholu spôsobil nehodu. Išli vtedy do X. na lekársku prehliadku, dodnes ich toto všetko bolí, boli si blízki, matka bola veľmi obľúbená, sceľovala celú rodinu, mali ju radi aj jej priatelia, pracovala ako učiteľka na ZŠ na M. ulici. S. tragicky zahynul ešte v roku 2012, spáchal samovraždu. Napriek tomu, že boli rodičia rozvedení, tak ešte žili v spoločnej domácnosti. Po smrti otca neboli schopní splácať hypotéku, preto sa dom v rodinnej zástavbe predal a žalobkyňa išla bývať k priateľovi do E., matka bývala v garsónke, ktorá patrí babke a tá bývala v inom byte, bolo to dočasné, pretože plánovali bývať a chceli si postaviť dom na Y. ulici. Ohľadne stavby sa aj začalo riešiť a dodnes sa s príslušným pánom súdia. Žalobkyňa bola v čase nehody v druhom ročníku vysokej školy, v súčasnosti už končí štúdium. Napriek tomu čo sa stalo, ďalej študovala, pomáhal jej priateľ a jeho rodina, u ktorých býva doteraz. S matkou si boli blízke, pretože chodili na nákupy, na dovolenky, do kina. Finančne im pomáhal brat, ktorý študoval v L., ale už končil a rysovala sa mu práca a keď prišiel na R., tak nakúpil.

Žalobkyňa po nehode neužívala lieky, ale navštevovala psychológa po dobu 2 mesiacov s tým, že k nemu chodila 1-krát za týždeň. Je im to veľmi ľúto, žalovaný sa im dodnes ani prostredníctvom svojej manželky neospravedlnil. V rámci trestného konania im bola priznaná náhrada škody, nebolo to doteraz vyplatené, bola to suma približne 1 300 eur. Na zahraničné dovolenky veľakrát neboli, teda nebolo to každý rok, na poslednej zahraničnej dovolenke boli asi dva roky pred nehodou na F., žalobkyňa, matka a strýko. Keď boli malí, chodili do aquaparkov a na kúpaliská, keď boli starší, už to tak nebolo, pretože žalobkyňa mala priateľa, ale on chodil k nim a spoločne s nimi bola aj matka, teda sa nezatvárali, boli napr. v altánku a spoločne sa rozprávali, o všetkom jej hovorila. Na dovolenky nechodili skôr z finančných dôvodov a nie preto, že by nechceli spoločne niekam ísť. Väčšinu víkendov trávili s matkou, aj keď boli u priateľa. Tým, že matka bola učiteľka, tak mala voľno cez prázdniny, veľa času trávili v záhrade, išlo o obdobie, keď ešte bývali v radovej zástavbe. V čase, keď spolu nemohli bývať, keď matka bola v garsónke, tak si volávali každý druhý deň, po škole ona aj matka sa stretli, išli spolu na kávu, niekedy to bolo každý deň, bývalo to teda viackrát do týždňa. Oddelene bývali po predaji domu, ktorý sa predal v decembri až do apríla, keď bola nehoda. Išli autom z E., kde bývala u priateľa. Na kávu chodili ony dve, prípadne aj matkin brat, teda so strýkom, s ktorým si boli veľmi blízki. Žalobkyňa študuje na N. F. O. v X. stredoeurópske štúdiá a matka jej v tomto vedela pomôcť. Študuje v rámci odboru literatúru a umenie, matka jej vedela pomôcť, pretože sa tiež zaujímal o umenie.

2.2. Žalobca v 2. rade na pojednávaní dňa 06.04.2017 uviedol, že tiež môže potvrdiť, že to bola pre nich veľká rana a ťažké obdobie. Otec zomrel tiež tragicky, podnikal, nedarilo sa mu. On v čase nehody už bol zamestnaný, pretože ukončil štúdium v júni 2013 a býval s priateľkou v podnájme v J.. Dochádzal do X. 1 až 2-krát za mesiac, vždy bol vo svojej izbe, v dome, v ktorom bývali v radovej zástavbe. Po smrti otca neboli schopní splácať hypotéku, preto sa matka rozhodla pre predaj domu s tým, že sa v krátkej dobe postaví montovaný dom a budú tam so sestrou bývať, k čomu však nedošlo a v súčasnosti keďže už je na R. a býva v L., keď príde do X. a chce navštíviť sestru, tak nemá vlastné bývanie, musí prespať u babky v jednej izbe, pretože sestra býva s priateľom u jeho rodičov a rysuje sa, že bude mať vlastné bývanie. On v poslednom období už nechodil na dovolenky s matkou, pretože mal priateľku, ale chodila sestra s matkou, ktorú mali radi aj ich priatelia, nemala problém zúčastniť sa s nimi a ich priateľmi opekačky. On nenavštevoval po nehode žiadneho psychológa, ani lieky neužíval, ale bolo to pre neho tiež ťažké obdobie a vrátiť sa naspäť do J.. S matkou mal veľmi dobrý dokonca až kamarátsky vzťah, pričom s otcom to bol bežný až chladný vzťah.

2.3. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 06.04.2017 uviedol, že nie je sporné, že žalovaný zaviniel dopravnú nehodu pod vplyvom alkoholu, nakoľko v trestnom konaní bol uznaný právoplatne vinným a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Okrem toho trestu mu súd uložil aj trest doživotného zákazu činnosti viezť motorové vozidlo. Podľa jeho informácií a osobnej skúsenosti sa žalovaný v trestnom konaní ospravedlnil, prejavil ľútosť, nesúhlasí preto s tvrdením žalobkyne, že by sa žalovaný do dnešného dňa neospravedlnil. Žalovaný si je svojej zodpovednosti plne vedomý a to čo sa stalo úprimne ľutuje a je si plne vedomý aj toho, že jeho ľútosť nemôže vrátiť život a nemôže ani zmeniť bolesť, ktorá vznikla pozostalým po smrti ich matky. Má za to, že žalobcovia uplatňujú svoj nárok dôvodne, avšak pokiaľ ide o výšku, ktorú zatiaľ nepoznajú sú toho názoru, že je potrebné vykonať dokazovanie tak, aby súd zistil, aké boli pomery v rodine žalobcov, aký bol ich vzťah k matke, ako hlboko a vážne zasiahla smrť ich matky ich rodinné väzby a aký to malo vplyv na ich psychický stav.

2.4. Podaním zo dňa 24.04.2018 Generali Poist'ovňa, a. s. oznámila svoj vstup do konania ako intervenienta, a to na základe oznámenia právneho zástupcu žalovaného, v ktorom ich vyzval na vstup do konania ako intervenienta na strane žalovaného, a to z dôvodu, že žalovaný je poistený v Generali Poist'ovňa, a.s. Na pojednávaní dňa 29.11.2018 právny zástupca žalobcov navrhol, aby súd rozhodol, že vstup intervenienta do konania nie je prípustný. Uznesením č. k. 9C/174/2016-51 zo dňa 30.01.2019 súd rozhodol, že vstup intervenienta je prípustný.

2.5. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 09.04.2019 uviedol, že nie je pravdou, že by sa žalovaný neospravedlnil. V trestnom konaní prejavil ľútosť. Počas konania bol vo výkone trestu odňatia slobody a preto je pochopiteľné, že sa nezúčastňoval pojednávaniu. Pokiaľ ide o dokazovanie vykonané v súdnom konaní z tohto vyplýva, že právny základ nároku žalobcov sa javí ako daný. Žalovaný právny základ nerozporoval a nerozporuje. Ľútosť prejavená v trestnom konaní bola úprimná. Pokiaľ ide o opatrenia na náhradu škody, ktorú spôsobil v konaní, urobil poznámku vo vzťahu k poisťovni, ktorá zabezpečila poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Trest,

ktorý dostal v trestnom konaní sa vykonal a pokiaľ ide o jeho neúčast' v tomto konaní, tak ako uviedol bola spôsobená tým, že vykonával trest. Toľko k postoju žalovaného k uplatneniu nároku. Pokiaľ ide o výšku je potrebné si uvedomiť, že predmetom konania je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do práva na ochranu osobnosti v užšom zmysle do práva na súkromie rodiny, lebo v tomto prípade ju tvorili žalobcovia a ich zosnulá matka. Pri posudzovaní nároku musí súd vziať do úvahy určité zásady, ktoré je potrebné aplikovať v prípadoch vo všeobecnej rovine, pričom jednou z takýchto zásad je zásada subsidiarity, ktorej podstata spočíva v tom, že iba ak by sa iné zadostučinenie nejavilo ako dôvodné, prichádza do úvahy aj tzv. relutárna náhrada. Je nesporné, že satisfakcia v prospech žalobcov bola poskytnutá samotným trestom, ktorý súd uložil žalovanému a to nie len trest odňatia slobody nepodmienečne, ale aj zákaz činnosti viesť motorové vozidlá doživotne. Zastáva názor, že súd pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy bude musieť zohľadniť túto skutočnosť. Z dokazovania vyplynulo, že žalobcovia v čase udalosti viedli autonómny život dospelých ľudí, pričom kontakt a styk s matkou bol viac menej sporadický. Táto skutočnosť sama o sebe samozrejme neznamená, že vzťahy v rodine neboli intenzívne, alebo že by úmrtie matky nepredstavovalo zásah do práv ochrany súkromia. Je to okolnosť, ktorú opätovne bude musieť súd vyhodnotiť pri určení výšky náhrady majetkovej ujmy. Zastáva názor, že nárok vo výške, ktorú uplatňujú žalobcovia nebol v súdnom konaní preukázaný. Tvrdenia vo všeobecnej rovine o tom, že žalobcovia dnes zasiahnutí tragickou udalosťou nedokážu nadväzovať priateľstvá alebo sú izolovaní zo spoločenského života, tak ako to naznačujú žalobcovia, vyvracajú výpovede svedkov na dnešnom pojednávaní. Žalobkyňa vedie rodinný život, má deti a vzťah s mužom. Pokiaľ ide o žalobcu je zamestnaný a vedie normálny život. Zastáva názor, že z pohľadu súdnej praxe v podobných prípadoch ako aj s ohľadom na dokazovanie sa javí ako primeraná náhrada u každého zo žalobcov suma v rozpätí 5 000 - 7 000 eur. V konečnom dôsledku žalovaný ponecháva toto rozhodnutie na úvahu súdu, avšak trvá na tom, aby súd zohľadnil skutočnosti, na ktoré v záverečnej veci poukázal. Ako prostriedok procesnej obrany uvádza, že namieta tvrdenie, z ktorého by vyplývalo, že vznikol nárok na nemajetkovú ujmu na 15 000 eur na každého zo žalobcov a ako vlastné tvrdenie uvádza skutočnosti, na ktoré poukázal v úvode záverečnej reči.

2.6. Právny zástupca intervenienta na pojednávaní dňa 09.04.2019 uviedol, že zotrávajú na ich stanovisku a vyjadrení adresovanom súdu, v ktorom odmietajú ich pasívnu vecnú legitimitáciu. Zotrávajú na svojom stanovisku, že zo zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhrada tejto nemajetkovej ujmy nespadá do vecného rozsahu poistného krytia z titulu povinného zmluvného poistenia. Chcú poukázať na to, čo bolo uvedené zo strany právneho zástupcu žalovaného v tej súvislosti, že k náhrade nemajetkovej ujmy žalobcov už došlo aj prostredníctvom výkonu trestu odňatia slobody žalovaného a tiež poukazujú a pridržiavajú sa tvrdení o neprimeranej výške nemajetkovej ujmy, ktorá bola rozporovaná zo strany právneho zástupcu žalovaného. Poukazujú tiež na skutočnosť, že intervenient už žalobcom ako poškodeným vyplatil z titulu povinného zmluvného poistenia sumu 1 393,39 eur ako náhradu nákladov spojených s pohrebom, čím si intervenient splnil svoje povinnosti vyplývajúce z predpisov a podieľal sa na likvidácii poistnej udalosti vyplývajúcej z tragickej udalosti. V dôsledku čoho majú za to, že náhrada škody, ktorá bola spôsobená žalobcom, bola v plnom rozsahu poistného krytia vyplývajúceho zo zákona o povinnom zmluvnom poistení, nahradená.

3. Napadnutým zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným rozsudkom Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie v spore takto rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 1. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi v 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobcovia v 1. a v 2. rade m a j ú voči žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením.

IV. Svedkovi G. L., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom Ul. E. XXXX/X, A. J. X. sa nárok na náhradu svedočného n e p r i z n á v a .

4. K skutkovej stránke sporu súd prvej inštancie uviedol nasledovné:

Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/92/2015 zo dňa 15.10.2015 bol žalovaný uznaný vinným, že po požití alkoholických nápojov, v rozpore s ust. § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, dňa 14.04.2014 v dopoludňajších hodinách, v čase okolo 11.15 hodine, v okrese X., na ceste III. triedy č. XXXXXX, v smere na obec E. viedol osobné motorové vozidlo zn. M. I., ev. č. X. pričom v rozpore s ust. § 16 ods. 1 a ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z. do pravotočivej zákruty, asi 200 metrov pred obcou E., vchádzal rýchlosťou 106 až 122 km/h, neumožňujúcej mu bezpečný prejazd zákrutou, a preto počas prejazdu danou zákrutou, v rozpore s ust. § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. prešlo ním vedené vozidlo v dôsledku šmyku do protismerného jazdného pruhu, kde viedla B. R. osobné motorové vozidlo zn. O. O., ev. č. X., rýchlosťou 64 km/h až 74 km/h, a v ktorom ako spolujazdec na prednom sedadle vedľa vodičky sedela J. R., a tak motorové vozidlo M. I. narazilo do osobného motorového vozidla O. O., následkom čoho B. R. utrpela mnohopočetné zranenia, okrem iného rozsiahlu zlomeninu spodiny lebečnej so zakrvácaním pod mäkký obal s následným opuchom mozgu, ktorej na mieste nehody podľahla, a J. R. utrpela pomliaždenie v oblasti hrudnej kosti a pomliaždenie na vonkajšej strane ľavej stehnovej kosti s krvnou podliatinou s priemernou dobou liečenia a práceneschopnosti do sedem dní, pričom dychovou skúškou vykonanou na mieste dopravnej nehody v čase o 11.42 hodine dňa 14.04.2014 bola v dychu žalovaného zistená prítomnosť alkoholu v dychu 0,95 mg/l, teda žalovaný ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nebanlivosti smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na štyri roky nepodmienečne s tým, že bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň mu súd uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v premávke na pozemných komunikáciách na doživotie. Súčasne bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodeným Union zdravotnej poisťovni, a.s. škodu vo výške 426,84 eur a J. R., nar. XX.XX. XXXX a H. R., nar. XX.XX.XXXX škodu vo výške 1 325,99 eur. Uvedeným rozsudkom boli Všeobecná zdravotná poisťovňa s nárokom na náhradu škody a J. R., nar. XX.XX. XXXX a H. R., nar. XX.XX.XXXX so zvyškom ich nárokov na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

5.1. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na vykonané dokazovanie, citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zák. č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - § 11, § 13 ods. 1 - 3, § 420 ods. 1 a § 3 ods. 1), citovaný článok 15 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (zák. č. 460/1992 Zb.) a citované ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP - zák. č. 160/2015 Z. z. - § 255 a § 262), odôvodnil nasledovne:

5.2. Do rámca vymedzeného ustanoveniami § 11 až 13 Občianskeho zákonníka patrí právo na súkromie zahŕňajúce širokú oblasť súkromia fyzickej osoby (najmä jej súkromného života, intímnej a rodinnej sféry, vnútorného myšlienkového a citového života). Súčasťou súkromného života je nepochybne tiež rodinný život zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie ďalších osôb. Stratou jedného z členov rodiny dochádza k narušeniu existujúcich interpersonálnych väzieb, kedy pri určitej intenzite a istých kvalitách týchto väzieb vzniká neodčiniteľná ujma, ktorá postihuje pozostalých členov rodiny a náhrada tejto nemajetkovej ujmy v peniazoch je potom primeraným prostriedkom nápravy následkov takéhoto neoprávneného zásahu. Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 umožňuje priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká predovšetkým vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo na vyváženú nestáčí. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú: existencia ujmy, porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon, príčinná súvislosť medzi touto ujmom a protiprávnym konaním.

5.3. Z vykonaného dokazovania a použitím citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že žaloba žalobcov je dôvodná. Žalovaný preukázateľne ako vodič motorového vozidla zaviniel v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, dňa 14.04.2014 dopravnú nehodu a tým spôsobil smrť B. R., príbuznej žalobcov. Žalovaný týmto svojim

konaním zasiahol do osobnostných práv zomrelej, konkrétne do jej práva na život. Týmto svojim konaním žalovaný zároveň zasiahol do osobnostných práv príbuzných po zomrelej B. R., a to konkrétne do ich práva na rodinný a súkromný život a spôsobil im citovú ujmu, čo je aspektom pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej sa domáhajú. Súd mal za to, že poskytnutie len morálnej ujmy je nepostačujúce vzhľadom na závažnejší zásah do osobnostných práv. Uvedené vyjadrujú ich zdôvodnenia, že smrťou ich blízkej osoby (matky) stratili pomoc a podporu, ktorú im táto osoba poskytovala. Nebohá bola posledným žijúcim rodičom žalobcov potom, čo ich otec tragicky zahynul v roku 2012, ktorá tak sceľovala rodinu a vytvárala a udržiavala väzby medzi súrodencami. Žalobcovia stratili človeka, ktorý sa im plnohodnotne venoval, s ktorým trávili čas, na ktorého sa mohli obrátiť o potrebnú pomoc. Stratili milujúcu matku a toho času nemajú viac možnosť byť so zosnulou, riešiť s ňou zásadné rozhodnutia v živote, spoliehať sa na ňu v rozhodovaní, usmerňovaní v spoločnom rodinnom živote, ísť so zosnulou na dovolenku, výlet, absolvovať kultúrne alebo spoločenské podujatia, tráviť s ňou čas, čím sú žalobcovia ochudobnení v ich ďalšom rodinnom, súkromnom a citovom živote.

5.4. Vzhľadom na vyššie uvedené bol daný právny základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla v ich osobnostnej sfére v dôsledku neoprávneného zásahu žalovaného, ktorý spôsobil smrť ich blízkej. Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že samotný žalovaný v priebehu konania nerozporoval právny základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, právny zástupca žalovaného vo svojej výpovedi uviedol, že právny základ nároku sa javí ako daný.

5.5. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú stanovené dve kritéria, z ktorých musí súd vychádzať - a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za akých došlo k neoprávnenému zásahu. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa preto v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka stáva predmetom voľného uváženia súdu. Súd pritom musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu a opierať sa o konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Pokiaľ ide o samotnú podstatu priznania náhrady nemajetkovej ujmy, tak ide o primeranú náhradu nemajetkovej ujmy, nie o úplnú, keď zásah do súkromného a rodinného života žalobcov sa objektívne ani vyčísliť nedá. Absolútne nejde o cenu života, ako to býva často prezentované. Ide o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť primeraná okolnostiam prípadu a slúži iba na zmiernenie ujmy, ktorú žalobcovia (deti zomrelej) utrpeli. Z objektívneho hľadiska nemôže byť úplnou náhradou a zároveň nemôže slúžiť ani ako nástroj pomsty voči osobe, ktorá do osobnosti žalobcov zasiahla, nemôže slúžiť ani ako nástroj na obohatenie sa, ani ako nástroj na ekonomickú likvidáciu.

5.6. V právnom poriadku Slovenskej republiky žiadny právny predpis jednoznačne neupravuje výšku náhrady nemajetkovej ujmy poskytovanú v takýchto prípadoch a žiadna finančná čiastka nemôže poškodeným (pozostalým) odčiniť stratu najbližšej osoby. Súd pri rozhodovaní o výške nárokov preto vzal do úvahy okrem vyššie uvedených skutočností a konkrétnych okolností života žalobcov aj okolnosti, ktoré mohli byť v týchto veciach akýmsi ukazovateľom toho, aká výška nemajetkovej ujmy má byť v tejto veci poskytnutá.

5.7. Súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy prihliadol na okolnosti nehody, ktoré vyplývajú z trestného konania, a to opilstosť a vysoké prekročenie rýchlosti, z ktorých predpokladov taktiež vychádzal pri určení priznanej sumy. Žalobkyňa v 1. rade navyše bola prítomná pri dopravnej nehode a sama utrpela ľahšie zranenia.

5.8. Právny zástupca žalovaného vo svojej výpovedi uviedol, že pri posudzovaní nároku musí súd vziať do úvahy určité zásady, ktoré je potrebné aplikovať v prípadoch vo všeobecnej rovine, pričom jednou z takýchto zásad je zásada subsidiarity, ktorej podstata spočíva v tom, že iba ak by sa iné zadosťučinenie nejavilo ako dôvodné, prichádza do úvahy aj tzv. relutárna náhrada. Podľa jeho názoru je nesporné, že satisfakcia v prospech žalobcov bola poskytnutá samotným trestom, ktorý súd uložil žalovanému a to nie len trest odňatia slobody nepodmienečne, ale aj zákaz činnosti viesť motorové vozidlá doživotne. Zastáva názor, že súd pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy bude musieť zohľadniť túto skutočnosť. Súd sa zaoberal aj touto obranou žalovaného, pričom dospel k názoru, že v danom prípade s prihliadnutím na okolnosti dopravnej nehody popísané vyššie a na intenzitu zásahu do osobnostných práv žalobcov satisfakcia v prospech žalobcov poskytnutá samotným trestom (trest odňatia slobody a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá doživotne), nie je dostačujúca a náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch je primeraným prostriedkom nápravy následkov takéhoto neoprávneného zásahu zo strany žalovaného.

5.9. Súd zobral do úvahy aj postoj žalovaného počas súdneho konania, keď sa žalovaný ani na jedno súdne pojednávanie nedostavil. Právny zástupca žalovaného síce argumentoval tým, že v priebehu tohto súdneho konania bol žalovaný vo výkone trestu odňatia slobody, avšak súd mal za preukázané, že v čase posledného pojednávania sa už žalovaný vo výkone trestu odňatia slobody nenachádzal, na pojednávanie bol riadne predvolaný, predvolanie si preukázateľne prevzal, avšak na pojednávanie sa napriek uvedenému nedostavil. Žalovaný sa nevyjadril ani k písomne zaslanej žalobe, pričom v rámci svojej procesnej obrany ani nepreukázal svoje majetkové, zárobkové a sociálne pomery, ktoré by mu prípadne neumožňovali uhradiť žalobcami požadovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy.

5.10. Na strane žalobcov súd skúmal intenzitu ich vzťahu k zomrelej, vek zomrelej a pozostalých, otázku hmotnej závislosti pozostalého k zomrelej osobe prípadne poskytnutie inej satisfakcie. Pre výšku náhrady nemajetkovej ujmy je kľúčová kvalita vzájomného vzťahu žalobcov k zosnulej osobe. Súd dospel k záveru, že tragickou udalosťou sú rovnako postihnutí obaja žalobcovia ako deti zomrelej, nakoľko nie je možné ustáliť, že by stratu jediného žijúceho rodiča pociťoval jeden zo žalobcov viac ako ten druhý. Obaja žalobcovia boli plnoletými deťmi zomrelej, i keď v čase smrti bola žalobkyňa v 1. rade viac hmotne závislá od zomrelej, nakoľko študovala na vysokej škole, pričom žalobca v 2. rade už bol zárobkovo činný. Silnú intenzitu vzájomného vzťahu medzi zomrelou a žalobcami ako jej deťmi mal súd preukázanú nielen z výpovedí samotných žalobcov, ale aj z výpovedí svedkov a to blízkej priateľky a kolegyne zomrelej E. F. a G. L., ktorý je druhom žalobkyne v 1. rade. Svedkyňa E. F. vo svojej výpovedi uviedla, že nebohá bola tá, ktorá deti usmerňovala, radila im, zabezpečovala starostlivosť o domácnosť, keďže otec bol pracovne viac vyťažený. Nebohá sa tak deťom plnohodnotne venovala, vyplňala im čas a deti s ňou mali veľmi intenzívny až kamarátsky vzťah. Matka by im pomáhala, starala sa pri štarte do života. Starala by sa o vnúčatá, tešila by sa z nich. Deťom matka chýba, nevedia si predstaviť aké to bude, keď sa napríklad bude vydávať dcéra, že matka tam nebude. Pokiaľ ide o vzťah matky k deťom a navzájom, vzťah bol veľmi blízky, vedeli, že môžu za ňou prísť a opýtať sa, poradiť sa. Starší syn študoval v L., chodil domov, keď mohol. Dcéra žila s matkou v domácnosti, boli každý deň v kontakte, boli spolu. Svedok G. L. uviedol, že nebohú poznal päť rokov a môže povedať, že so žalobkyňou v 1. rade mali vynikajúci vzťah. Nejakú dobu býval u nich, bývali spolu. S dcérou mala vzťah kamarátsky, ako najlepšie kamarátky. Nebola typický rodič, kedy sa deti boja povedať veci. Bola kamarátska, brala veci s porozumením. Po nehode sa všetko zmenilo úplne od základu, keďže deti stratili poslednú najbližšiu osobu vo svojom živote. Keď boli pred tým problémy, museli sa sťahovať, nemali to jednoduché. Keď sa stalo toto nešťastie, išlo to do veľmi nepríjemných okolností. Deti nemali vlastný domov. Dcéra bývala u jeho rodičov, v podstate u cudzích ľudí, kde sa musela nastahovať. Keď stratili mamu a otca a mala cez dvadsať rokov, zanechalo to silnú stopu a je to ťažké preniesť sa cez to. Najhoršie bolo, keď sa nehoda stala, vinník neposkytol prvú pomoc a čakala na pomoc, či sa nezastaví niekto cudzí a pomôže. Kým mali vlastný spoločný dom, žalobkyňa sa stále zdržiavala tam. Keďže im zomrel otec, svedok sa viac zdržiaval u žalobkyne, u jeho rodičov boli menej. Pokiaľ ide o spoločné aktivity medzi žalobcami a pani R., chodievali ako bežná rodina raz do roka na dovolenku. Mali aj iné klasické aktivity- posedenie s priateľmi, grilovačky.

5.11. Súd sa nestotožnil s tvrdením právneho zástupcu žalovaného a v konaní to ani nebolo preukázané, že by žalobcovia viedli v čase dopravnej nehody autonómny život a kontakt s matkou bol len sporadický. Z výpovedí žalobcov vyplynulo, že žalobcovia nežili v čase smrti s ich matkou v spoločnej domácnosti, nakoľko žalobca v 2. rade už bol pracovne činný a žil spolu s priateľkou v podnájme v J. a žalobkyňa v 1. rade bola nútená sa presťahovať k rodičom svojho priateľa, nakoľko po smrti otca nezvládali platiť hypotéku za dom, ktorý museli predať, následne matka išla bývať sama do garsónky, avšak bolo to len dočasné, nakoľko mali v pláne kúpiť montovaný rodinný dom a bývať v ňom spoločne. Žalobkyňa v 1. rade uviedla, že napriek tomu, že nežili s matkou v čase smrti v spoločnej domácnosti, stretávali sa viackrát do týždňa, niekedy to bolo každý deň, v telefonickom kontakte boli každý druhý deň a žalobca v 2. rade napriek tomu, že žil v J., domov chodil 1 až 2-krát za mesiac. V spoločnej domácnosti nebývali asi od decembra do apríla, kedy došlo k nehode. Žalobkyňa v 1. rade v čase nehody študovala na N. F. O. v X. stredo európske štúdiá a matka jej v tomto vedela pomôcť, študovala v rámci odboru literatúru a umenie, matka jej vedela pomôcť, pretože sa tiež zaujímal o umenie. Z výpovedí žalobcov ako aj svedkov vyplynulo, že žalobcovia mali s ich matkou veľmi dobrý a intenzívny vzťah, ktorý bol aj na kamarátskej úrovni. Puto medzi nimi bolo o to silnejšie, že zomrelá bola ich jediným žijúcim rodičom, bola to ona, ktorá v čase ich spoločného života zabezpečovala chod domácnosti, nakoľko pracovala ako učiteľka na základnej škole a v lete mala prázdniny, a mohla sa tak deťom plnohodnotne

venovať. Žalobcovia vo svojich výpovediach uviedli, že stratu matky znášali veľmi ťažko, bola to pre nich veľká rana, dodnes ich to bolí. Žalobkyňa musela po nehode vyhľadať pomoc psychológa, ktorého navštevovala asi dva mesiace.

5.12. Právny poriadok Slovenskej republiky nepozná, resp. doteraz nešpecifikoval druhy či stupne závažnosti ujmy a nepriradil k nim konkrétnu paušálnu sumu predstavujúcu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd preto pri určení konkrétnej výšky náhrady vychádzal z daných všeobecných zákonných kritérií s ohľadom na vlastné skúsenosti, ako i doterajšiu rozhodovaciu činnosť súdov v Slovenskej republike.

5.13. Následky neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov v 1. a v 2. rade sú nezvratné, žalobcovia ťažko znášajú stratu matky ako jediného žijúceho rodiča, ktorí sa so stratou matky nevyrovňajú po celý zvyšok života, takže akákoľvek peňažná čiastka nie je vôbec spôsobilá celkom zmierniť ich útrapy zo smrti matky, ktoré budú stále pretrvávať, keďže puto medzi rodičom a dieťaťom je putom natoľko silným, že ho za žiadnych okolností nemožno celkom pretrhnúť, na stratu matky zabudnúť a vyrovnať sa s ňou. Narušenie takýchto vzťahov potom najmä v prípade, ak k nemu dôjde nečakane v dôsledku neočakávanej tragickej udalosti vyvolá nielen zásah do telesnej integrity jedinca priamo zasiahnutého takouto udalosťou, ale aj do integrity jeho blízkych osôb.

5.14. Súd na základe vyššie uvedených skutočností a s prihliadnutím na zavinenie žalovaného priznal každému zo žalobcov za spôsobenú ujmu zadosťučinenie v peňažnej forme, ktoré ustálil vo výške 15 000 eur, t. j. vo výške, ktorú požadovali žalobcovia v žalobe, pričom túto výšku náhrady nemajetkovej ujmy považoval za primeranú.

5.15. Je nepochybné, že ľudský život je neoceniteľný, pretože každý jeden človek je jedinečný a je zrejmé aj súdu, že strata, ktorú žalobcovia pociťujú zostane navždy nenahradená. Suma, ktorú súd žalobcom priznal je len o zmiernení nemajetkovej ujmy, ktorú v dôsledku tejto straty utrpeli.

5.16. Zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Súd v danom prípade priznal žalobcom celú výšku uplatneného nároku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu ani v prípade, ak by mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobcov bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcov v predmetnej veci by bolo nevyhnutné považovať za plne procesne úspešných, keďže mali plný úspech čo do základu uplatneného nároku, aj v prípade, ak by im nebola priznaná požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu (rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.12.2017, sp. zn. 10Co/191/2017).

5.17. Na základe uvedeného, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd priznal žalobcom plnú náhradu trov celého konania a to voči neúspešnému žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného.

5.18. Svedok G. L., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom Ul. E. XXXX/X, A. J. X. si na pojednávaní dňa 09.04.2019 v súlade s ust. § 258 ods. 3 CSP uplatnil nárok na svedočné s tým, že vyčíslenie svedočného predloží v lehote 10 dní. Svedkovi lehota na vyčíslenie uplynula dňa 23.04.2019 a keďže vyčíslenie nepredložil, súd mu preto nárok na náhradu svedočného nepriznal.

6. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol len intervenient na strane žalovaného domáhajúci sa jeho zrušenia v rozsahu výrokov I. - III. a vrátenia veci súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie. Svoju aktívnu legitímáciu na podanie odvolania odvodzoval z ust. § 360 ods. 2 CSP, keď so žalovaným nerozlučné spoločenstvo v zmysle § 77 CSP netvorí a súhlas od žalovaného s podaným odvolaním ako dôkaz pripája. Súdu prvej inštancie vyčítal nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) z dôvodu, že sa nestotožnil s jeho argumentáciou, pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy pre žalobcov v 1. a 2. rade a náhradu trov konania, na ktorú boli zaviazaní spoločne žalovaní a on. Výšku priznanej nemajetkovej ujmy považuje za neprimerane vysokú, keď poukazuje na okolnosti na strane žalovaného a tiež na okolnosti na strane žalobcov, ktoré prvoinštančný súd dostatočne nezohľadnil, ako aj s poukazom na chýbajúce porovnanie s inými obdobnými prípadmi,

resp. priznanými sumami náhrady nemajetkovej ujmy. K okolnostiam na strane žalovaného poukázal na to, že tomuto bol v trestnom konaní uložený najnižší možný trest, keď v trestnom konaní boli na jeho strane zistené poľahčujúce okolnosti a naopak, neboli zistené žiadne priťažujúce okolnosti, ktoré okolnosti však prvoinštančným súdom neboli reflektované pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy žalobcov. Súd tiež nedostatočne zohľadnil skutočnosť, že obaja žalobcovia v čase smrti nebohej s touto už nežili v spoločnej domácnosti a viedli relatívne samostatný život so svojimi partnermi, keď fyzická odlúčenosť žalobcov od nebohej, ich plnoletosť a vlastné partnerské vzťahy museli mať istý vplyv na intenzitu ich vzájomného vzťahu s nebohrou, ktorými okolnosťami sa však súd dostatočne nezaoberal, resp. ich nemal za preukázané, hoci z výpovedí samotných žalobcov vyplývali ako to je uvedené v bode 30. odôvodnenia rozsudku. Pri stanovení náhrady je potrebné zohľadňovať maloletosť/plnoletosť detí, ich hmotnú závislosť/autonómiu vo vzťahu k rodičovi a skutočnosť, či s ním žijú v spoločnej domácnosti. Pri stanovení výšky náhrady je nevyhnutné aplikovať princíp proporcionality porovnávaním požadovanej náhrady s prisúdenou náhradou v iných prípadoch, inak povedané spôsob ako dosiahnuť relatívne spravodlivé vyčíslenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy je zohľadnenie čiastok priznaných v iných porovnateľných konaniach, nakoľko prijať spravodlivé rozhodnutie v týchto otázkach nie je možné bez porovnania s inými prípadmi, keďže priznávanie premrštených súm by mohlo predstavovať prostriedok neoprávneného obohacovania sa. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 07. 12. 2009 sp. zn. 3Cdo/292/2009, kde bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou manžela vo výške zodpovedajúcej sume 6.638,78 eura ako aj na rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 5C/312/2014 zo dňa 10. 02. 2016, kde bolo pozostalej manželke a dvom deťom (jedno bolo maloleté) priznaných po 5.000 eur, keď do pozornosti dával aj Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2844/14 zo dňa 22. 12. 2015 k úprave kritérií pre stanovenie výšky náhrady. Rozhodnutie o trovách konania považuje za nezákonné, nakoľko nárok na náhradu trov konania má strana sporu voči protistrane a teda bolo nezákonné zaviazanie jeho a žalovaného k náhrade trov konania.

7. Žalobcovia vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadali potvrdenie rozsudku ako zákonného a spravodlivého, keď priznanú výšku nemajetkovej ujmy považujú vzhľadom na okolnosti a spôsobenú ujmu za primeranú a dôvodnú. Poukázali na to, že intervenient opomenul uviesť dôležitú skutočnosť, že žalovaný dopravnú nehodu s následkom smrti spôsobil pod vplyvom alkoholu, čo nie je ničím ospravedlniteľné! Vo svetle už len tohto vyznieva argumentácia intervenienta až neuveriteľná, keď navyše žalovaný ako vodič neposkytol nebohej žiadnu potrebnú pomoc, ba ani nezavolať záchranku a za spôsobenú škodu sa osobne ani písomne im neospravedlnil. Následné správanie žalovaného k celému konaniu vykazovalo znaky nezodpovednosti a ľahostajnosti, nehovoriac už o tom, že tesne po dopravnej nehode svoj majetok previedol do vlastníctva príbuzných zrejme s cieľom zníženia možnosti jeho postihnutia výkonom rozhodnutia, neprejavil žiadnu ľútosť ani ústretovosť. Odvolateľ neposkytuje žiadne konkrétne a preskúmateľné argumenty, prečo a na základe akých konkrétnych osobitných okolností by mali byť jeho argumenty aplikované na daný prípad, absenciu konkrétnych argumentov sa snaží nahrádzať len všeobecným odkazom na rozhodovaciu činnosť súdov, teda z dôvodu iba všeobecných tvrdení nemajúcich oporu v skutkových a právnych záveroch konštatovaných v napadnutom rozsudku nemajú možnosť sa bližšie k obsahu odvolania vyjadriť. Je až neuveriteľné, keď intervenient s kvalifikovaným právnym zastúpením vytyka prvoinštančnému súdu nebratie do úvahy trestu v trestnom konaní, keďže súd konajúci o náhradu škody na zásady ukladania trestu prihliadať nemohol a uplatňovaná náhrada nemá žiadnu súvislosť so zistenými poľahčujúcimi alebo priťažujúcimi okolnosťami pre ukladanie trestu v trestnom konaní.

8. Odvolateľ sa následne vyjadroval aj k vyjadreniu žalobcov k jeho odvolaniu, kde zotrval na svojom odvolacom návrhu ako aj odvolacích dôvodoch, pričom nie je pravdou, že by žalovaný voči žalobcom neprejavil žiadnu ľútosť ani ústretovosť, v ktorom smere poukazuje na vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní. Zároveň označil ďalšie dve súdne rozhodnutia Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9C/96/2013 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/23/2018, kde boli priznané náhrady vo výške 10.000 eur, resp. 7.000 eur (dcére a matke usmrtenej osoby), resp. náhrada po 10.000 eur deťom nežijúcim s nebohrou matkou v spoločnej domácnosti.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhláseným rozsudkom a viazaný skutkovým stavom sporu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby doplnenia alebo zopakovania dokazovania dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v napadnutých častiach potvrdiť ako vecne správny. V danej veci je predmetom konania náhrada nemajetkovej ujmy

spôsobená zavinením žalovaného, ktorý zavinil dopravnú nehodu s následkom úmrtia matky žalobcov dňa 14. 04. 2014, ktorú náhradu nemajetkovej ujmy si žalobcovia uplatnili a bola im súdom priznaná v sume po 15.000 eur pre každého z nich, keď vzhľadom k obsahu podaného odvolania intervenienta na strane žalovaného podaného so súhlasom samotného žalovaného je predmetom (problémom) v odvolacom konaní výška takto priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú považuje odvolateľ za neprimerane vysokú (žalovaný za primeranú považoval sumu 5-7 tisíc eur pre každého zo žalobcov), s ohľadom na okolnosti danej veci ako aj s ohľadom na judikatúru súdov v obdobných veciach, keď sa domáha (odvolateľ) zrušenia napadnutého rozhodnutia s vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, avšak bez označenia čo má byť predmetom jeho ďalšieho konania. Vychádzajúc z obsahu podaného odvolania odvolateľ základ pre uplatňovaný nárok zo strany žalobcov nespochybňuje, nakoľko nežiada žalobu zamietnuť v plnom rozsahu ako nedôvodnú, vyjadruje tiež nespokojnosť s výrokom o náhrade trov konania, ktorý považuje vzhľadom na znenie CSP za nezákonný. Odvolateľ teda (s ohľadom na obsah podaného odvolania) upustil od svojej argumentácie ohľadom toho, že uplatnený nárok nespadá pod krytie zákona o povinnom zmluvnom poistení (k tomuto právu odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/252/2021 zo dňa 31. 03. 2022).

10. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, keď na zdôraznenie jeho správnosti s ohľadom na odvolacie dôvody žalovaného poukazuje na to, že okolnosti odsúdenia žalovaného v trestnom konaní vplyv na nemajetkovú ujmu a jej výšku na strane žalobcov nemali, keď označené poľahčujúce okolnosti boli pre žalovaného významné len z hľadiska trestného konania, nie však z hľadiska uplatňovaného nároku tvoriaceho predmet tohto sporu, že primárne je potrebné prihliadať na tú okolnosť, že zo strany žalovaného sa nejednalo len o jednoduchú nebalosť vodiča motorového vozidla, ale o výrazné porušenie jeho dvoch povinností, nakoľko vozidlo riadil pod vplyvom alkoholu a išiel zjavne neprimeranou rýchlosťou, s ohľadom na čo, ako aj s ohľadom na následky pre žalobcov, považoval odvolací súd žalovanú a prisúdenú sumu nemajetkovej ujmy v tomto konkrétnom prípade žalobcov za plne opodstatnenú. Na nemajetkovú ujmu - jej výšku malo nesporne vplyv aj to, že v prípade nebohej matky žalobcov išlo už o posledného žijúceho rodiča, s ktorého stratou vznikla žalobcom doživotná trauma a následky, keď okolnosť, že v čase dopravnej nehody žalobcovia s matkou v spoločnej domácnosti nežili, dôsledky úmrtia ich matky neznižuje. Výška nemajetkovej ujmy nie je právnymi predpismi jednoznačne daná, je na úvahe súdu vzhľadom k závažnosti nemajetkovej ujmy a okolnostiam, za akých k neoprávnenému zásahu došlo, pričom jej výška nie je judikovaná zo strany najvyšších súdnych autorít a v danom prípade ani podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavuje zo strany žalobcov pokus o ich obohatenie sa na úkor žalovaného. Okrem už uvedeného možno poukázať i na následok pre žalobcov v tej podobe, že prišli o možnú pomoc matky s výchovou ich vlastných detí, resp. že aj ich deti vinou konania žalovaného prišli o svojho starého rodiča, ktorého úloha v živote detí je tiež podstatná.

11. S ohľadom na výsledok odvolacieho konania odvolací súd v odvolacom konaní úspešným žalobcom v zmysle ust. § 396 ods. 1 a § 255 CSP priznal i nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd mal za to, že tento nárok rovnako ako nárok na trovy prvoinštančného konania patrí žalobcom súčasne voči žalovanému a tiež intervenientovi na strane žalovaného. Intervenient, čo sa týka nároku na náhradu trov konania, zdieľa osud strany, na strane ktorej v spore vystupuje, nemôže byť teda účastníkom sporu bez akejkoľvek (ne)zodpovednosti vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania a teda aj jeho povinnosť k náhrade trov konania vyplýva z jeho postavenia na strane strany sporu procesne v spore neúspešnej. Inak povedané nárok intervenienta na trovy konania (ich náhradu), resp. jeho povinnosť k ich náhrade je závislý/á na rozhodnutí o nároku na náhradu trov tej strany sporu, na ktorej strane vystupuje. Rovnako pre žalovaného, ktorý súhlasil s odvolaním intervenienta v jeho prospech, uvedené platí pre rozhodovanie o trovách odvolacieho konania. Z tohto pohľadu i pri chýbajúcej výslovnej zákonnej úprave náhrady trov konania intervenienta odvolací súd poukazuje na to, že intervenienta možno považovať za stranu, resp. že ohľadom náhrady trov konania možno k nemu takto v kontexte článku 4 CSP pristupovať, čoho výsledkom bude rozumné usporiadanie procesných vzťahov (o trovách intervenienta rozhodoval aj Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 29. 07. 2020 sp. zn. 4Cdo/129/2020).

12. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).